

1.7. Άδειες

Σχετικά με τις άδειες των εκπαιδευτικών, ισχύει ό,τι αναφέρεται στον ΥΚ και στις σχετικές διευκρινιστικές εγκυκλίους που εκδίδονται από την αρμόδια διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ.

Να σημειωθεί ότι οι διατάξεις των άρθρων 48 έως 53 του ΥΚ (Ν.3528/2007) για τις κανονικές και λοιπές άδειες, καθώς και των άρθρων 54 έως 56 για τη διάρκεια των αναρρωτικών αδειών του ίδιου νόμου, εφαρμόζονται και στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στο δημόσιο **με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου**, βάσει των προβλέψεων του **άρθρου 4, παρ.5 του Ν.2839/2000 και του άρθρου 12 παρ.6 και 7 του Ν.3230/2004**, με τις οποίες επεκτάθηκε η ισχύς των ανωτέρω άρθρων και στο προσωπικό αυτό.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι άδειες που δικαιούνται οι εκπαιδευτικοί είναι οι εξής:

1.7. I. Κανονικές άδειες

Σύμφωνα με το **άρθρο 48, παρ.4 του ΥΚ** (Ν. 3528/2007) οι εκπαιδευτικοί, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι ανάγκης, μπορούν να παίρνουν κανονική άδεια **με αποδοχές** ως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κατ' έτος. Η άδεια χορηγείται ανεξάρτητα από το χρόνο προϋπηρεσίας τους και ζητείται από τον οικείο προϊστάμενο, που είναι και ο μόνος αρμόδιος να την εγκρίνει.

Την άδεια αυτή μπορούν να τη ζητήσουν και οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν **με ολική ή μερική απόσπαση** έως τη λήξη του διδακτικού έτους σε δ/νση ή γραφείο δ/θμιας εκπ/σης.

Όταν προκηρύσσονται βουλευτικές εκλογές, δεν επιτρέπεται η χορήγηση κανονικών αδειών κατά τη διάρκεια ενός μήνα πριν από την ημέρα των εκλογών⁶.

Για τους **αποσπασμένους** εκπαιδευτικούς σε πολιτικά γραφεία υπουργών, βουλευτών, στο

⁶ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου: «Οργάνωση Διοίκηση και Εποπτεία των σχολείων π/μιας και δ/μιας εκπαίδευσης» Αθήνα 2002, σελ. 257

ΥΠΕΠΘ (κεντρική υπηρεσία, γραφεία εκπαίδευσης, εποπτευόμενους φορείς κ.ά.), εφαρμόζεται η **παρ.1 του άρθρου 48 του ΥΚ**, σύμφωνα με την οποία: «Οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται κανονική άδεια με αποδοχές δύο (2) μήνες μετά το διορισμό τους. Η άδεια που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι ορίζεται σε δύο (2) ημέρες για κάθε μήνα υπηρεσίας και δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τον αριθμό των ημερών κανονικής άδειας που δικαιούνται με τη συμπλήρωση ενός (1) έτους δημόσιας πραγματικής υπηρεσίας».

Από τη στιγμή που οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί επιστρέψουν στα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα, ακόμη και αν αποδεδειγμένα δεν έχουν κάνει χρήση, για οποιονδήποτε λόγο, της κανονικής τους άδειας της παρ.1 του άρθρου 48 του ΥΚ, **δεν είναι δυνατή η χορήγηση της**⁷.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στους εκπαιδευτικούς **δεν εφαρμόζεται** η παρ. 3 του άρθρου 48 του ΥΚ, σύμφωνα με την οποία με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μπορεί να προσαυξάνεται έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.

1.7.II. Αναρρωτικές άδειες⁸

1.7.II.a. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χωρίς γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής

Σύμφωνα με το **άρθρο 55, παρ. 2 του ΥΚ** χορηγούνται και στους εκπαιδευτικούς βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες, χωρίς τη γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής, έως δέκα (10) ημέρες το χρόνο, ως εξής:

- 1) Με υπεύθυνη δήλωση του υπάλληλου (χειρόγραφη ή έντυπη) ή γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού, μέχρι δύο (2) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από τέσσερις (4) ημέρες κατ' έτος (ημερολογιακό) π.χ. 1+1+1+1 ή 2+2 ή 2+1+1,
- 2) με γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού έως τρεις (3) ημέρες κάθε φορά και όχι περισσότερες από έξι (6) κατ' έτος (ημερολογιακό), π.χ. 3+3 ή 2+2+2 ή 3+2+1,
- 3) με γνωμάτευση του διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου έως πέντε (5) ημέρες κάθε φορά και όχι πέραν των δέκα (10) ημερών κατ' έτος (ημερολογιακό), π.χ. 5+5 ή 4+1+5 ή 4+4+2.

Το σύνολο των βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών των παραπάνω περιπτώσεων που χορηγούνται χωρίς τη γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής, δεν υπερβαίνει αθροιστικά τις δέκα (10) ημέρες το χρόνο.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του ΥΚ, η υπηρεσία υποχρεούται να στέλνει ελεγκτή ιατρό για έλεγχο στον υπάλληλο που κάνει χρήση βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών κατ' επανάληψη, και ο υπάλληλος υποχρεούται να δεχτεί την επίσκεψη του ελεγκτή ιατρού.

⁷ Βλέπε: υπ' αριθ. 546/2005 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

⁸ Βλέπε: Ιωάννη Γιαννάκου «Οργάνωση Διοίκηση και Εποπτεία των σχολείων π/θμιας και δ/θμιας εκπαίδευσης» Αθήνα 2002, σελ. 257 επ.

Σε περίπτωση βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας πριν ή μετά από αργία ή ανάμεσα σε δύο (2) αργίες, ο υπάλληλος παραπέμπεται υποχρεωτικά για εξέταση στην οικεία υγειονομική επιτροπή.⁹

1.7.II.β. Αναρρωτικές άδειες με γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής

Σύμφωνα με το **άρθρο 56 του ΥΚ** ισχύουν τα εξής:

- 1. Ο υπάλληλος που κωλύεται να προσέλθει στην εργασία του λόγω ασθένειας, ενημερώνει την υπηρεσία του την ίδια μέρα για την αδυναμία αυτή.
- 2. Η υπηρεσία χορηγεί την αναρρωτική άδεια ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται εντός επτά (7) ημερών από την απουσία του υπαλλήλου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, που δεν οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας, γίνεται ανάλογη περικοπή της αναρρωτικής άδειας, με ευθύνη του οργάνου που είναι αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης χορήγησής της. Η υπηρεσία σε όλως ειδικές περιπτώσεις, οι οποίες εκτιμώνται από την ίδια με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που συντρέχουν (πχ. ύπαρξη μεταδοτικής ασθένειας), μπορεί να κινεί τη διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας αυτεπαγγέλτως.
- 3. Αναρρωτική άδεια πέρα των δέκα (10) ημερών κατ' έτος καθώς και βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια μικρότερη των δέκα (10) ημερών, που όμως υπερβαίνει τα επί μέρους όρια των βραχυχρόνιων αδειών της παρ. 2 του αρθ.55 του ΥΚ (π.χ. πέντε (5) ημέρες συνεχόμενης αναρρωτικής άδειας με γνωμάτευση θεράποντος ιατρού), χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, με εξαίρεση την περίπτωση που η άδεια χορηγείται με βάση τη γνωμάτευση του διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου, και εφόσον πρόκειται για νοσηλεία επτά (7) ημερών τουλάχιστον ή για νοσηλεία μετά από χειρουργική επέμβαση (άρθρο 56 παρ.3 του ΥΚ).
- 4. Το αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της αναρρωτικής άδειας, είτε χορηγεί ολόκληρη την άδεια που προτείνει η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή ή, εάν κρίνει τη γνωμάτευσή της αναίτιολογητη, παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο για εξέταση στη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή.
- 5. Ο εκπαιδευτικός δικαιούται αναρρωτική άδεια τόσων μηνών, όσα τα έτη υπηρεσίας (υπολογιζόμενης και της αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας του), αφαιρούμενης κάθε φορά της άδειας που τυχόν του χορηγήθηκε στη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας. Χρόνος υπηρεσίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών, θεωρείται ως πλήρες έτος. (**άρθρο 54, παρ.1 του ΥΚ**). Π.χ. εκπαιδευτικός με συνολική πραγματική υπηρεσία δέκα (10) ετών, δικαιούται αναρρωτική άδεια δέκα (10) μηνών. Εάν όμως κατά την τελευταία πενταετία του χορηγήθηκε άδεια δύο (2) μηνών, τότε δικαιούται συνολικά οκτώ (8) μήνες αναρρωτικής άδειας.
- 6. Σύμφωνα με το **άρθρο 56, παρ.11 του ΥΚ**, ο εκπαιδευτικός που βρίσκεται δικαιολογημένα εκτός της έδρας του, υποχρεούται μόλις ασθενήσει να υποβάλει αίτηση χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην πλησιέστερη υγειονομική επιτροπή. Σ' αυτήν την περίπτωση, ο εκπαιδευτικός δίνει στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή την ταχυδρομική διεύθυνση του γραφεί-

⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 1, του Ν. 1157/1981, επίσημες αργίες είναι: η 25^η Μαρτίου, η 28^η Οκτωβρίου, η εορτή των Τριών Ιεραρών, η Καθαρά Δευτέρα, η 1^η Μαΐου, η εορτή του Αγ. Πνεύματος και όλες οι Κυριακές.

ου εκπαιδευσης, που ανήκει, για να αποσταλεί η σχετική γνωμάτευση σε αυτό. Αν η υγειονομική επιτροπή δεν εξετάσει για οποιονδήποτε λόγο τον υπάλληλο έως ότου επανέλθει στην έδρα του, υποχρεούται να διαβιβάσει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά στην υγειονομική επιτροπή της έδρας του υπαλλήλου.

- 7. Όταν ο εκπαιδευτικός έχει νοσηλευτεί σε νοσοκομείο, τότε στις μέρες αναρρωτικής άδειας προστίθενται υποχρεωτικά και οι ημέρες νοσηλείας του.
- 8. Η αίτηση υπαλλήλου για παράταση αναρρωτικής άδειας, υποβάλλεται το αργότερο μέσα στο τελευταίο δεκαπενθήμερο του χρόνου της άδειας που του έχει χορηγηθεί (**άρθρο 56, παρ.7 του ΥΚ**).
- 9. Ο εκπαιδευτικός είναι υποχρεωμένος να παρουσιάζεται για ιατρική εξέταση, εφόσον το ζητήσει η αρμόδια υγειονομική επιτροπή. Αν δεν παρουσιαστεί, δε χορηγείται αναρρωτική άδεια (**άρθρο 56, παρ. 10 του ΥΚ**).
- 10. Άδεια διάρκειας πέρα του ενός (1) μήνα για ψυχική νόσο δε χορηγείται, αν δεν έχει προηγηθεί νοσηλεία σε δημόσιο νοσοκομείο. Παράτασή της ή χορήγηση νέας άδειας, εφόσον υπερβαίνει συνολικώς ή τμηματικώς τον ένα (1) μήνα μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος, χορηγείται, ύστερα από αναλυτική έκθεση του θεράποντος ιατρού και έκθεση εξέτασης λειτουργικότητας του ασθενούς, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα όργανα που δικαιούνται να προβαίνουν σε εξέταση λειτουργικότητας του ασθενούς, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. (**άρθρο 56, παρ.4 του ΥΚ**). Έως την έκδοση αυτής της απόφασης, η παράταση ή η χορήγηση της άδειας για ψυχική νόσο γίνεται με ειδική αιτιολογημένη απόφαση της οικείας ειδικής υγειονομικής επιτροπής του άρθρου 167 του ΥΚ, όπως προβλέπεται από τη μεταβατική διάταξη της παρ.12 του άρθρου 169 του ΥΚ.

1.7.II.γ. Δυσίατα νοσήματα

- 1. Τα δυσίατα νοσήματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας. (άρθρο 54, παρ. 4 του ΥΚ).
- 2. Σε περίπτωση δυσίατων νοσημάτων ο χρόνος της αναρρωτικής άδειας διπλασιάζεται (άρθρο 54, παρ. 3 του ΥΚ).
- 3. Ύστερα από κάθε εξέταση, καθώς και μετά τη λήξη του ανώτατου χρονικού ορίου αναρρωτικής άδειας, οι υγειονομικές επιτροπές γνωμοδοτούν εάν η νόσος είναι ιάσιμη ή όχι (άρθρο 58, παρ. 8 του ΥΚ).
- 4. Η χορηγούμενη άδεια δεν μπορεί να υπερβεί τους 12 μήνες (άρθρο 54, παρ. 1 του ΥΚ).

Σύμφωνα με το άρθρο 52, παρ. 1 του ΥΚ, στις εκπαιδευτικούς οι οποίες κυοφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά από τον τοκετό. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέρα του τρίτου (3ου, (δηλαδή 4ου και άνω), η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Η επιπλέον αυτή άδεια χορηγείται συνεχόμενη, αμέσως μετά το τέλος της άδειας λοχείας. Η άδεια λόγω κυοφορίας χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού.

Δηλαδή προς το τέλος του έβδομου (7ου) μήνα κύησης, η ενδιαφερόμενη υποβάλλει αίτηση άδειας κύησης, μαζί με τη βεβαίωση του γυναικολόγου της, που μπορεί να είναι και ιδιώτης, για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού. Μετά τον τοκετό, υποβάλλει αίτηση άδειας λοχείας μαζί με τη βεβαίωση του μαιευτηρίου, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία γέννησης του παιδιού.

Σύμφωνα με το **άρθρο 52, παρ. 2 του ΥΚ**: «Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας πέντε (5) μηνών.»

Παράδειγμα 1ης περίπτωσης:

Αν υποβληθεί βεβαίωση του γυναικολόγου με πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού στις 9-11-2007, τότε χορηγείται άδεια κύησης για δύο μήνες πριν, δηλ. μέχρι και τις 8-9-2007. Αν όμως η ενδιαφερομένη γεννήσει στις 14-11-2007, τότε προσκομίζει ιατρική βεβαίωση για πενήνήμερη παράταση της άδειας κύησης, δηλ. από τις 9-9-07 έως και τις 13-9-07, η οποία και διαβιβάζεται στην π/θμια υγειονομική επιτροπή για έγκριση. Η δε άδεια λοχείας χορηγείται για τρεις (3) μήνες, δηλ. από τις 14-11-07 έως τις 13-2-08.

Παράδειγμα 2ης περίπτωσης

Αν στην παραπάνω περίπτωση η ενδιαφερόμενη γεννήσει πριν από τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού, δηλ. στις 27-10-07, τότε χορηγείται άδεια λοχείας για τρεις (3) μήνες, δηλ. από τις 9-11-07 έως και τις 8-2-08, με την παρατήρηση: «συνέχεια της ήδη χορηγηθείσας άδειας κύησης».

Με την **παρ. 2, άρθρο 53 Ν.2721/1999** ορίζεται ότι: «α) Οι μητέρες, εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων, μπορούν να επιλέγουν τη χορήγηση άδειας εννέα (9) μηνών με αποδοχές για ανατροφή του παιδιού, του άρθρου 53 ή τις διευκολύνσεις της παρ. 8 του **άρθρου 13 του Ν.1566/1985 και του άρθρου 30 παρ. 14 του Ν. 2083/1992**», δηλαδή μειωμένο ωράριο και απαλλαγή από πρόσθετες εργασίες στο σχολείο. **Σημείωση:** Η άδεια κύησης και λοχείας, χορηγείται και στις μητέρες εκπαιδευτικούς που γέννησαν πρόωρα και το νεογνό απεβίωσε, με την προϋπόθεση ότι πρόκειται για τοκετό και όχι αποβολή.¹⁰

Επίσης, σύμφωνα με την **παρ.4 του άρθρου 52 του ΥΚ**, στις υπαλλήλους που **υιοθετούν τέκνο**,

¹⁰ Βλέπε: έγγραφο ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές, εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία της υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα. Να σημειωθεί ότι ο μήνας αυτός μπορεί να ληφθεί οποτεδήποτε κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα, κατόπιν αίτησης της ενδιαφερόμενης υπαλλήλου, η οποία πρέπει να προσκομίσει στην υπηρεσία σχετική βεβαίωση από τις αρμόδιες αρχές για την έναρξη της διαδικασίας υιοθεσίας.

Η υιοθεσία σύμφωνα με τον αστικό κώδικα (αρθ. 1542 επ.), μπορεί να πραγματοποιηθεί και από έγγαμο και από άγαμο υπάλληλο.

1.8.α. Επαπειλούμενη κύηση

1. Σε περίπτωση επαπειλούμενης κύησης, σύμφωνα με το Ν.3205/03, χορηγείται αναρρωτική άδεια με πλήρεις αποδοχές, ύστερα από βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου ή ιδιωτικής κλινικής, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία που αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία (εισαγωγή, εξιτήριο κ.ά.).
2. Σε κυοφορούσες εκπαιδευτικούς που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές, με βεβαίωση του θεράποντος ιατρού και του διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος (**άρθρο 52, παρ 3 του ΥΚ**).

Ο χρόνος της κανονικής άδειας κυοφορίας δεν αφαιρείται από τους μήνες της αναρρωτικής άδειας που θα δικαιούται στο μέλλον η ενδιαφερομένη.

Όπως βλέπουμε, η άδεια αυτή είναι ιδιόμορφη διότι ορίζεται ως κανονική άδεια κυοφορίας με αποδοχές και χορηγείται ως εξής:

- α. η κυοφορούσα πρέπει να έχει εξαντλήσει την αναρρωτική άδεια με αποδοχές,
- β. να έχει ανάγκη ειδικής θεραπείας και όχι απλής γενικής ιατρικής περί-θαλψης,
- γ. η ανάγκη αυτή να προκύπτει από βεβαίωση και του θεράποντος ιατρού (που μπορεί να είναι και ιδιώτης) και του διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημοσίου νοσηλευτικού ιδρύματος σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 52 του ΥΚ.

1.9. Άδεια ανατροφής παιδιού

Ο γονέας εκπαιδευτικός δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 2 του ΥΚ**. Η άδεια αυτή μπορεί να χορηγηθεί οποτεδήποτε ο εκπαιδευτικός υποβάλλει σχετική αίτηση. Για λόγους όμως εύρυθμης λειτουργίας των σχολείων, πρέπει οι εκπαιδευτικοί να υποβάλλουν στις υπηρεσίες τους, ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη της άδειας λοχείας, σχετική αίτηση συνοδευμένη από υπεύθυνη δήλωση, στην οποία να δηλώνουν ότι δεν θα κάνουν χρήση του μειωμένου ωραρίου.

Την άδεια αυτή δικαιούται και ο γονέας εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει **υιοθετήσει** τέκνο.¹¹

Ειδικά για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, η συνεχόμενη άδεια ανατροφής τέκνου **προσαυξάνεται** κατά ένα (1) μήνα. Αυτή η προσαύξηση χορηγείται στους δικαιούχους γονείς, εφόσον κατά την 9η Φεβρουαρίου 2007 (ημέρα δημοσίευσης του ΥΚ) δεν είχαν εξαντλήσει την εν λόγω διευκόλυνση.¹²

Ο χρόνος εργασίας του γονέα εκπαιδευτικού, εάν δεν κάνει χρήση της άδειας ανατροφής τέκνου, **μειώνεται** κατά δύο (2) ώρες την εβδομάδα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών. Οι γονείς εκπαιδευτικοί έχουν μειωμένο ωράριο μέχρι το παιδί τους να συμπληρώσει το 2ο έτος της ηλικίας του, σύμφωνα με **ειδική νομοθετική ρύθμιση** που ισχύει για αυτού (άρθρο 53, Ν.3528/2007).

Σημείωση 1: Οι άδειες κύησης-λοχείας και ανατροφής δεν διακόπτονται κατά τις διακοπές των σχολείων.

Σημείωση 2: Παρακάτω αναφέρονται τα σημεία που πρέπει να προσέξουν οι εκπαιδευτικοί γονείς και σύζυγοι ως προς τις δηλώσεις για τη χορήγηση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης άδειας ανατροφής.

■ Κοινή δήλωση των γονέων εκπαιδευτικών

Σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 3 του ΥΚ**, αν και οι δύο γονείς δικαιούνται τις διευκολύνσεις του άρθρου 53 του ΥΚ, τότε, με κοινή δήλωση του Ν.1599/1986, την οποία καταθέτουν στις υπηρεσίες τους, καθορίζουν ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της συνεχόμενης άδειας ανατροφής. Μπορούν επίσης να καθορίσουν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα κάνουν χρήση, άπαξ ο καθένας ξεχωριστά, αλλά οπωσδήποτε διαδοχικά, μέσα στα χρονικά όρια που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 53 του ΥΚ. Αλλαγή αυτής της δήλωσης **δεν επιτρέπεται** μετά την έναρξη των διευκολύνσεων.

■ Σύζυγος που εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα

Σύμφωνα ομοίως με την παρ.3 του άρθρου 53 του ΥΚ, αν ο σύζυγος του εκπαιδευτικού που εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα δικαιούται ολικώς ή μερικώς όμοιων διευκολύνσεων, ο εκπαιδευτικός, μπορεί να κάνει χρήση των δικών του διευκολύνσεων (δηλ. του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής) είτε κατά το μέρος που ο σύζυγος δεν κάνει χρήση των αντίστοιχων δικών της, είτε κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των δικών του διευκολύνσεων. Ως εργασία στον ιδιωτικό τομέα νοείται η εξαρτημένη μισθωτή εργασία, καθώς και η άσκηση κάποιου ελευθέρου επαγγέλματος, από αυτά που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία περί φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με την **παρ.1 του άρθρου 48 του Ν.2238/1994**.¹³

■ Δικαιολογητικά που απαιτούνται στην περίπτωση αυτή:

Ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να προσκομίσει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου.

¹¹ Βλέπε: αρ.582/2004 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

¹² Βλέπε: έγγραφο του ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

¹³ Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ελευθέρια επαγγέλματα είναι του ιατρού, δικηγόρου, συμβολαιογράφου, αρχιτέκτονα, μηχανικού, γεωπόνου, χημικού, δημοσιογράφου, καλλιτέχνη, καθηγητή ή δάσκαλου, διακοσμητή, οικονομολόγου, λογιστή, κοινωνιολόγου κ.α.

2. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 για την κοινή δήλωση των γονέων.
3. Βεβαίωση του οικείου εργοδότη, σχετικά με το αν η σύζυγος έχει ήδη κάνει ολικώς ή μερικώς χρήση των δικαιωμάτων της και αν εργάζεται με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης.

Ειδικότερα:

- α) Ο εκπαιδευτικός του οποίου η σύζυγος εργάζεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου (π.χ. είναι **αναπληρώτρια** εκπ/κος π/θμιας ή δ/θμιας εκπ/σης), δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων για όσο διάστημα αυτή εργάζεται. Αν όμως η σύζυγος είναι **ωρομίσθια** εκπ/κός π/θμιας ή δ/θμιας εκπ/σης και δεν κάνει χρήση διευκολύνσεων, τότε ο σύζυγος δικαιούται να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής κατά το ήμισυ των προβλεπόμενων από το άρθρο 53 του ΥΚ.
- β) Αν η σύζυγος του εκπαιδευτικού δεν εργάζεται, τότε ο σύζυγος, δεν δικαιούται να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, εκτός αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ανίκανη να αναθρέψει το παιδί, σύμφωνα με βεβαίωση της δ/θμιας υγειονομικής επιτροπής, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο υπάλληλος σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ.3 του ΥΚ**.
- γ) Όταν ο ένας γονέας λάβει άδεια άνευ αποδοχών για ανατροφή τέκνου, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου ή της εννεάμηνης άδειας ανατροφής για το ίδιο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ.4 του ΥΚ**.
- δ) Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χρειάς ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια άνευ αποδοχών ανατροφής τέκνου, την εννεάμηνη άδεια και τη διευκόλυνση του μειωμένου ωραρίου, τις δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια, σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ.5 του ΥΚ**.

1.10. Άδειες εξετάσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 60 του ΥΚ, στους εκπαιδευτικούς που είναι σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές μέχρι είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες σε ένα ημερολογιακό έτος, και χορηγείται συνεχώς ή τμηματικώς κατά την εξεταστική περίοδο που ζητά ο ενδιαφερόμενος. Οι άδειες αυτές χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι το πολύ δύο (2) εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο εκπαιδευτικός εξακολουθεί να φοιτά. Για κάθε ημέρα εξετάσεων χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών, δηλαδή, η προηγούμενη και η ημέρα της εξέτασης, εφόσον καμία από τις δύο δεν είναι αργία.

Οι άδειες αυτές δεν έχουν καμία σχέση με το 10ήμερο των κανονικών αδειών.

Η άδεια αυτή χορηγείται στους εκπαιδευτικούς που είναι σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, καθώς επίσης και στο Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ). Η άδεια αυτή, χορηγείται ύστερα από αίτηση του εκπαιδευτικού, ο οποίος πρέπει να προσκομίσει βεβαίωση της σχολής στην οποία φοιτά ότι έλαβε μέρος σε εξετάσεις.

Οι άδειες εξετάσεων ισχύουν και για τους εκπαιδευτικούς που εκπονούν διδακτορική διατριβή, προκειμένου να συναντηθούν με τον επιβλέποντα καθηγητή, να παρουσιάσουν τη διατρι-

βή τους ή να την υποστηρίξουν. Δεδομένου όμως, ότι εν προκειμένω οι εκπαιδευτικοί, υποψήφιοι διδάκτορες δε συμμετέχουν σε εξετάσεις, η άδεια χορηγείται κάθε φορά μετά από συνεκτίμηση των αναγκών και της υπηρεσίας και της εκπόνησης της διδακτορικής τους διατριβής.¹⁴ Άδεια εξετάσεων χορηγείται και για την ορκωμοσία των εκπαιδευτικών μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Σε περίπτωση που οι προβλεπόμενες ημέρες έχουν εξαντληθεί, τότε χορηγείται για το σκοπό αυτό κανονική άδεια.

1.11. Ειδικές άδειες

1.11.α. Γάμου

Σύμφωνα με το **άρθρο 50, παρ. 1 του ΥΚ**, στους εκπαιδευτικούς, ύστερα από σχετική αίτησή τους, χορηγείται ειδική άδεια απουσίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών με αποδοχές σε περίπτωση γάμου. Η άδεια αυτή, που δεν προστίθεται στις ημέρες κανονικής άδειας, χορηγείται αμέσως **πριν από ή μετά** την τέλεση του γάμου και όχι άλλη χρονική περίοδο εντός του ημερολογιακού έτους.

1.11.β. Θανάτου συγγενικού προσώπου

Σύμφωνα με το **άρθρο 50, παρ. 1 του ΥΚ** στους εκπαιδευτικούς χορηγείται, ύστερα από σχετική αίτησή τους, ειδική άδεια τριών (3) εργάσιμων ημερών με αποδοχές, που δεν προστίθεται στις ημέρες κανονικής άδειας, σε περίπτωση θανάτου συζύγου ή και συγγενούς έως και β' βαθμού, δηλ. γονέων, τέκνων, αδελφών, εγγονών και πάππων, τόσο εξ αίματος όσο και εξ αγχιστείας.

1.11.γ. Για συμμετοχή σε δίκη

Στους εκπαιδευτικούς χορηγείται μετά από σχετική αίτησή τους, ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών για συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου με οποιαδήποτε ιδιότητα, όπως του ενάγοντα, του μνηυτή, του μάρτυρα κ.ά.. Μαζί με την αίτηση υποβάλλεται και φωτοτυπία της κλήσης από το δικαστήριο ή, αν δεν υποβληθεί φωτοτυπία της κλήσης, αφού επιστρέψει ο εκπαιδευτικός, υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση του δικαστηρίου ότι παρουσιάστηκε σε αυτό.

Η άδεια αυτή δεν προστίθεται στις ημέρες κανονικής άδειας.

1.11.δ. Εκλογική άδεια

Ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών χορηγείται κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Οι εκπαιδευτικοί που θα μετακινηθούν για την άσκηση του

¹⁴ Βλέπε: αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53.9673/16848/21-4-2003 έγγραφο του ΥΠΕΣΣΔΑ.

εκλογικού τους δικαιώματος, υποβάλλουν αίτηση και υπεύθυνη δήλωση καθώς και σχετική βεβαίωση του δικαστικού αντιπροσώπου, όταν επιστρέψουν.

1.11.ε. Αιμοδοτική άδεια (ΥΑ Φ351/5/33/Δ1/1207/23-01-98)

Ο αριθμός των ημερών άδειας που δικαιούνται οι εκπαιδευτικοί λόγω αιμοδοσίας, ορίζεται ως εξής:¹⁵

- Ο εκπαιδευτικός που δίνει αίμα για ασθενή του συγγενικού του περιβάλλοντος, δικαιούται να απουσιάσει από το σχολείο κατά την ημέρα αιμοδοσίας.
- Εκπαιδευτικός που ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης, καθώς και υπάλληλος ο οποίος μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία δικαιούται ειδική άδεια απουσίας δύο (2) ημερών με πλήρεις αποδοχές, σύμφωνα με **την παρ. 5 του άρθρου 50 του ΥΚ**. Οι δύο αυτές ημέρες δεν περιλαμβάνουν **την ημέρα της αιμοδοσίας** και χορηγούνται συνεχόμενα με το χρόνο της αιμοδοσίας ή οποτεδήποτε μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος, αλλά δεν μεταφέρονται στο επόμενο.
- Την άδεια αυτή των δύο (2) ημερών δικαιούται και ο εκπαιδευτικός που προσέρχεται σε οποιοδήποτε κέντρο αιμοληψίας με δική του πρωτοβουλία, για να προσφέρει αίμα ή αιμοπετάλια. Στην περίπτωση αυτή, οφείλει να προσκομίσει σχετική βεβαίωση του νοσηλευτικού ιδρύματος στο οποίο πραγματοποιείται η αιμοληψία.

1.11.στ. Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους (άρθρο 59 του ΥΚ)

Άδειες μικρής χρονικής διάρκειας, οι οποίες δεν έχουν σχέση με το 10ήμερο των κανονικών αδειών, είναι δυνατόν να χορηγούνται στους εκπαιδευτικούς για τη συμμετοχή τους σε συνέδρια, σεμινάρια κ.ά.. Στο χρόνο της άδειας αυτής προστίθενται και οι μέρες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση και την επιστροφή του εκπαιδευτικού **στον τόπο που πραγματοποιείται** το σεμινάριο. Οι άδειες αυτές εγκρίνονται μόνο στη περίπτωση που το σεμινάριο ή το συνέδριο είναι εγκεκριμένο από το ΥΠΕΠΘ.

1.11.ζ'. Άδεια απουσίας για παρακολούθηση σχολικής επίδοσης

Σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 6 του ΥΚ**, οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους (κατά συνέπεια και τους εκπαιδευτικούς) που έχουν τέκνα, τα οποία φοιτούν στην π/θμια ή στη δ/θμια εκπ/ση, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

Πρόσφατα, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1613/τ.Β' η υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/1222/20561/9-8-2007 από-

¹⁵ Βλέπε: και έγγραφο ΥΠΕΠΘ της 10-7-2007 με αριθ.πρωτ. 74275/Δ2.

φραση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθ. 53 παρ.7 του υπαλληλικού κώδικα¹⁶. Με την απόφαση αυτή η άδεια για τους υπαλλήλους που έχουν ένα (1) τέκνο, παραμένει στις τέσσερις (4) ημέρες. Για τους υπαλλήλους που έχουν δύο (2) τέκνα και άνω, η άδεια ορίζεται σε πέντε (5) ημέρες αντί των τεσσάρων (4) που χορηγούνταν μέχρι σήμερα, μέσα στο ημερολογιακό έτος. Στην περίπτωση δε που τα τέκνα παρακολουθούν μαθήματα σε ιδρύματα διαφορετικής εκπαιδευτικής βαθμίδας, η άδεια των πέντε (5) ημερών, αυξάνεται κατά μία (1) ημέρα επιπλέον.¹⁷

Η άδεια αυτή είναι άδεια με αποδοχές και χορηγείται στον ένα γονέα, ανεξαρτήτως του αν ο άλλος εργάζεται. Αν την άδεια τη δικαιούνται και οι δύο γονείς, αποφασίζουν με κοινή συμφωνία κάθε φορά, ποιος από τους δύο θα τη χρησιμοποιήσει. Για τη χορήγησή της, ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση του διευθυντή του σχολείου, στο οποίο φοιτά το παιδί του, ότι πράγματι τη συγκεκριμένη ημέρα παρουσιάστηκε και ενημερώθηκε για την επίδοσή του. Δεδομένου δε, ότι τα **νηπιαγωγεία** αποτελούν πλέον μέρος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και μπορεί να λειτουργούν μαζί με παιδικούς σταθμούς (παιδικά κέντρα), η άδεια αυτή, δίνεται και στους γονείς που το παιδί τους φοιτά σε παιδικό κέντρο, με την προϋπόθεση ότι το παιδικό κέντρο εφαρμόζει πλήρες πρόγραμμα νηπιαγωγείου.

1.11.η. Άδεια απουσίας εκπαιδευτικών που πάσχουν οι ίδιοι ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα, το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας.

Σύμφωνα με το **άρθρο 50, παρ.2 του ΥΚ**, οι εκπαιδευτικοί αυτοί δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται τα νοσήματα για τα οποία απαιτούνται τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή τα οποία χρήζουν περιοδικής νοσηλείας. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, η ειδική αυτή άδεια χορηγείται στους δικαιούχους, εφόσον υπάρχουν οι εξής προϋποθέσεις:¹⁸

- α) Γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, με την οποία πιστοποιείται αιτιολογημένα ότι η πάθηση, από την οποία πάσχουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί ή κάποιο τέκνο τους, χρήζει τακτικών μεταγγίσεων αίματος ή περιοδικής νοσηλείας σε δημόσιο ή ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα.
- β) Προσδιορισμός του χρονικού διαστήματος για το οποίο απαιτείται η νοσηλεία αυτή.

Στην περίπτωση πάθησης του τέκνου, μπορούν **και οι δύο γονείς**, να κάνουν χρήση της άδειας αυτής, της οποίας η συνολική διάρκεια δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες ετησίως και για τους δύο, αφού δηλώσουν από κοινού ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση και για

¹⁶ Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθ. 53 ΥΚ «Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου (εννοεί την παρ. 6 του άρθ. 53 ΥΚ) και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

¹⁷ Για τους εκπαιδευτικούς ισχύει αυτή η ρύθμιση, δηλαδή της άδειας για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των παιδιών τους και επιβεβαιώθηκε με το υπ' αριθ. Φ.908/99837/Η/13-9-2007 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ με αριθ. πρωτ.Φ.12/6665.

¹⁸ Βλέπε: έγγραφο της Γενικής Δ/σης Διοίκησης Π/θμιας και Δ/θμιας εκπαίδευσης της 10-7-2007, με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

πόσο χρονικό διάστημα. Επίσης, καθένας θα πρέπει να δηλώνει υπεύθυνα κάθε φορά στη σχετική αίτηση χορήγησης της άδειας, πόσες ημέρες από τις είκοσι δύο (22) έχει ήδη χρησιμοποιήσει.

Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια αυτή τη δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου το οποίο χρήζει τακτικής με-τάγγισης ή περιοδικής νοσηλείας.

Σύμφωνα με την **παρ.3, του άρθρου 50 ΥΚ**, την ειδική αυτή άδεια των είκοσι δύο (22) εργάσιμων ημερών τη δικαιούνται και οι εκπαιδευτικοί που έχουν τέκνα τα οποία πάσχουν από βαριά νοητική στέρση ή σύνδρομο Down, ανεξαρτήτως του εάν χρήζουν ή όχι περιοδικής νοσηλείας. Στην περίπτωση αυτή, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική γνωμάτευση από δημόσιο ιατροπαιδαγωγικό κέντρο ή παιδοψυχιατρικό τμήμα δημοσίου νοσοκομείου.

1.11.ι. Άδεια χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή ¹⁹

Ο **αποσπασμένος** εκπαιδευτικός σε δ/νση ή γραφείο εκπαίδευσης, ο οποίος χειρίζεται Η/Υ και απασχολείται μπροστά σε οθόνη οπτικής καταγρα-φής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) ωρών του ημερησίου ωραρίου εργασίας, δικαιούται μηχανογραφική άδεια, με αποδοχές, μιας (1) ημέρας ανά δίμηνο η οποία χορηγείται υποχρεωτικά μέσα στο δίμηνο αυτό. Εφόσον δεν γίνει χρήση στο διάστημα αυτό, η άδεια **δε** μεταφέρεται, ούτε καταβάλλεται αποζημίωση στον υπάλληλο, σύμφωνα με την **παρ.6, του άρθρου 50 του ΥΚ**.

1.12. Εκπαιδευτικές άδειες

1.12.α. Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης για συμμετοχή σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης (άρθρο 58 του ΥΚ).

Αυτή η άδεια δεν χορηγείται, αν ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου που απομένει μετά το πέρας της άδειας είναι μικρότερος του τετραπλασίου της χρονικής διάρκειας της άδειας. Επίσης, η άδεια αυτή δεν χορηγείται, αν ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει τη δοκιμαστική υπηρεσία (άρθ. 58 παρ. 1).

Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, εάν ο υπάλληλος έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Υποτροφία από άλλο ελληνικό ή διεθνές ίδρυμα ή οργανισμό ή κυβέρνηση άλλης χώρας για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση, σχετιζόμενη με το αντικείμενο της υπηρεσίας του υπαλλήλου, συνεκτιμάται για τη χορήγηση της άδειας. Η άρνηση χορήγησης της άδειας πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς (άρθ. 58, παρ.3).

Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης δι-

¹⁹ Βλ. Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ της 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

δακτορικής διατριβής, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ή τα τέσσερα (4) χρόνια αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου, δεν μπορεί να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης πέρα των πέντε (5) ετών (άρθρ. 58, παρ.4).

Ο εκπαιδευτικός μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής του άδειας, υποχρεούται να προσφέρει τις υπηρεσίες του στη βαθμίδα της εκπαίδευσης που ανήκει ή σε άλλη βαθμίδα για χρονικό διάστημα τριπλάσιο του χρόνου της εκπαιδευτικής άδειας, και πάντως όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) ετών. Από το συνολικό χρονικό διάστημα, πέντε (5) τουλάχιστον έτη πρέπει να διανυθούν στην εκπαιδευτική βαθμίδα, στην οποία ανήκε ο εκπαιδευτικός, όταν του χορηγήθηκε η εκπαιδευτική άδεια. Για εξαιρετικούς λόγους, που ανάγονται στο δημόσιο συμφέρον, μπορεί ο εκπαιδευτικός να απαλλαγεί μερικώς από την υποχρέωση προσφοράς των υπηρεσιών του στην ίδια εκπαιδευτική βαθμίδα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου (άρθρο 9 Ν. 2986/02).

Σε περίπτωση υπαίτιας διακοπής της εκπαιδευτικής άδειας ή αθέτησης των υποχρεώσεων, επιστρέφονται οι καταβληθείσες πρόσθετες αποζημιώσεις, καθώς και οι καταβληθείσες αποδοχές, ολικώς ή μερικώς, κατά τα οριζόμενα σε απόφαση του υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου για τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών υπηρεσιακού συμβουλίου (άρθρο 9, Ν. 2986/02).

Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης, στους μεν εκπαιδευτικούς χορηγείται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, στα δε στελέχη της εκπαίδευσης με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΚΥΣΠΕ ή ΚΥΣΔΕ).

Στους εκπαιδευτικούς της ιδιωτικής εκπαίδευσης, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου εκπαίδευσης (άρθρο 9 παρ. 10 του Ν. 3391/05).

Τα στελέχη της εκπαίδευσης δεν επιτρέπεται να λάβουν εκπαιδευτική άδεια για μεταπτυχιακές σπουδές ή για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, αν προηγουμένως δεν υποβάλουν αίτηση απαλλαγής από τα καθήκοντά τους (άρθρο 6, παρ.3 του Ν. 3467/06).

Συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας θεωρείται ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας με αποδοχές μέχρι μία **πενταετία**.

1.13. Άδειες χωρίς αποδοχές

Άδειες χωρίς αποδοχές χορηγούνται στους εκπαιδευτικούς στις εξής περιπτώσεις:

1.13.α. Για προσωπικούς λόγους

Σύμφωνα με το **άρθρο 51, παρ. 1 του ΥΚ** είναι δυνατόν, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν, να χορηγηθεί άδεια χωρίς αποδοχές στον υπάλληλο, μετά από αίτησή του, η διάρ-

κεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους και της οποίας ο χρόνος, είναι χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς συντάξιμος.

Την άδεια χορηγεί ο οικείος προϊστάμενος, χωρίς να απαιτείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και τη συνυποβολή δικαιολογητικών, εάν υπάρχουν, που αποδεικνύουν τους λόγους τους οποίους επικαλείται, προκειμένου να πάρει την άδεια αυτή.

1.13.β. Για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους

Σύμφωνα με το **άρθρο 51, παρ. 2 του ΥΚ**, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους, που κρίνονται κατά περίπτωση, επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές στους εκπαιδευτικούς, συνολικής διάρκειας έως δύο (2) ετών, ύστερα από αίτησή τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Ο χρόνος της άδειας αυτής δεν είναι χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς δεν είναι συντάξιμος.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Έντυπη αίτηση της χορήγησης άδειας χωρίς αποδοχές.
- Επίσημα δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν τη σοβαρότητα των λόγων. Π.χ., εάν ο ενδιαφερόμενος ζητάει την άδεια για λόγους υγείας συγγενικού του προσώπου, προσκομίζει βεβαίωση δημόσιου νοσοκομείου και όχι ιδιώτη γιατρού, ούτε εξωτερικών ιατρείων δημοσίου νοσοκομείου. Εάν ζητάει την άδεια για λόγους υγείας του ίδιου, προσκομίζει επίσημες ιατρικές γνωματεύσεις δημόσιου νοσοκομείου, μετά την εξάντληση των χρονικών ορίων των αναρρωτικών αδειών που δικαιούται με αποδοχές, γεγονός που θα πρέπει να αναφέρεται υποχρεωτικά στην εισήγηση του προϊσταμένου του γραφείου εκπαίδευσης.

1.13.γ. Για οικογενειακούς λόγους

Σύμφωνα με το **άρθρο 51, παρ. 3 του ΥΚ**, υπάλληλος του οποίου ο/η σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημοσίου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

Ο χρόνος της άδειας αυτής δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς δεν είναι συντάξιμος.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Έντυπη αίτηση χορήγησης άδειας χωρίς αποδοχές.
- Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.
- Επίσημα αποδεικτικά στοιχεία της υπηρεσίας του/της συζύγου.

1.13.δ. Για ανατροφή παιδιού έως και έξι (6) ετών.

Σύμφωνα με τα **άρθρα 51, παρ. 2 και 53, παρ.1 του ΥΚ** ο εκπαιδευτικός δικαιούται άδεια χωρίς αποδοχές, συνολικής διάρκειας έως δύο (2) ετών, η οποία χορηγείται υποχρεωτικά, χωρίς τη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για την ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και (6) ετών. Εάν βέβαια, ο εκπαιδευτικός ζητήσει αυτή την άδεια για παιδί, π.χ. πεντέμισι χρόνων, δεν δικαιούται και τα δύο έτη άδειας αλλά μόνο έξι (6) μήνες, δηλ. μέχρι τη συμπλήρωση των έξι (6) ετών.

Διευκρινίζεται ότι η άδεια αυτή, χορηγείται με βάση τον υπαλληλικό κώδικα και **όχι με το άρθρο 16, περ. Ε του 1566/1985**, το οποίο ισχύει για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- θεραπεία δυσάτων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογένειάς του,
- αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης,
- ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών

Ωστόσο, σύμφωνα με το **άρθρο 53, παρ. 1 του ΥΚ**, διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται υποχρεωτικά από το γραφείο εκπαίδευσης, χωρίς τη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, εφάπαξ με πλήρεις αποδοχές, στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω. Για το ίδιο παιδί δικαίωμα χρήσης της άδειας αυτής έχει ο ένας από τους δύο γονείς, οι οποίοι, εάν υπηρετούν σε δημόσιες υπηρεσίες, θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση της υπηρεσίας τους ότι δεν τους έχει χορηγηθεί άδεια για τους ίδιους λόγους.

Την άδεια αυτή, δηλ. της περίπτωσης γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω, δικαιούνται και γονείς των οποίων το τρίτο (3ο) τέκνο και άνω, γεννήθηκε **πρίν** από την 9η Φεβρουαρίου 2007 (ημέρα δημοσίευσης του υπαλληλικού κώδικα) και εφόσον κατά την ημερομηνία αυτή το τέκνο δεν είχε συμπληρώσει την ηλικία των έξι (6) ετών.²⁰

Για παράδειγμα:

Εκπαιδευτικός που κατά την 9η Φεβρουαρίου 2007 είχε τρία τέκνα, από τα οποία το τελευταίο ήταν ηλικίας κάτω των έξι (6) ετών, δικαιούται να κάνει χρήση εφάπαξ της άδειας των τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές, **εφόσον βέβαια δεν έχει ήδη εξαντλήσει το δικαίωμα της άδειας άνευ αποδοχών της παρ. 2 του άρθρου 51 του ΥΚ** και ανάλογα με το χρονικό διάστημα που υπολείπεται, έως ότου το τέκνο συμπληρώσει το 6ο έτος της ηλικίας του.

Λαμβάνονται βέβαια υπόψη και οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 53 του ΥΚ, οι οποίες αναλύθηκαν στην ενότητα 1.9 σχετικά με τις άδειες ανατροφής τέκνου.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Αίτηση ενδιαφερόμενου
- Ληξιαρχική πράξη γέννησης του παιδιού

1.13.ε. Για ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών (αρθ. 16, περ. Ε' του Ν. 1566/85)

Για την ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών στο εξωτερικό ή στο εσωτερικό, χορηγείται άδεια

²⁰ Βλέπε: Έγγραφο του ΥΠΕΠΘ από 10-7-2007 με αριθ. πρωτ. 74275/Δ2.

χωρίς αποδοχές. Και ο χρόνος αυτής της άδειας δεν είναι χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και συνεπώς δεν είναι συντάξιμος.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Αίτηση, η οποία υποβάλλεται ιεραρχικά στο σχολείο, στο οποίο ανήκει οργανικά ο εκπαιδευτικός.
- Βεβαίωση εγγραφής του αιτούντος στο πανεπιστήμιο.
- Βεβαίωση σπουδών του πανεπιστημίου, στην οποία αναφέρονται το έτος έναρξης των σπουδών, η πρόοδος των σπουδών του αιτούντος, σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο μετεκπαιδευόμενος και το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης των σπουδών του.
- Πρόγραμμα σπουδών που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σπουδών, εγκεκριμένο από τον επιβλέποντα καθηγητή, εφόσον πρόκειται για διδακτορικό, ή από τη γραμματεία του πανεπιστημίου, εφόσον πρόκειται για μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών.

Γενικές παρατηρήσεις για τις άδειες χωρίς αποδοχές:

Επειδή για τους εκπαιδευτικούς που ζητούν άδεια χωρίς αποδοχές, θα πρέπει να προβλέπονται αναπληρωτές, οι σχετικές αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο τον Ιούνιο, ώστε η άδεια να αρχίζει με την έναρξη του σχολικού έτους.

Μόνο σε σοβαρές καταστάσεις, που προκύπτουν αιφνίδια, υποβάλλονται αιτήσεις κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Εάν ο αιτών θέλει να κάνει χρήση όλου του χρονικού διαστήματος που δικαιούται, του χορηγείται αρχικά η άδεια για ένα σχολικό έτος και μετά τη λήξη της, και αφού υποβληθούν πάλι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η άδειά του παρατείνεται. Στις άδειες αυτές περιλαμβάνονται οι διακοπές, οι αργίες και τα σαββατοκύριακα.

Ο εκπαιδευτικός διακόπτει την εργασία του, από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής απόφασης παροχής της άδειας και όχι από την ημερομηνία υποβολής της. Αν ο εκπαιδευτικός αποχωρήσει από την υπηρεσία του με την υποβολή της αίτησης, θεωρείται ότι απέχει αδικαιολόγητα από τα καθήκοντά του με συνέπεια τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές.